

Skrivelse från FUB och Autism- och Aspergerförbundet

Identifiering med e-legitimation (och alternativa digitala identifieringstjänster) är idag en självklarhet för de flesta i Sverige. På relativt kort tid har tjänsten blivit en förutsättning för att snabbt och enkelt kunna sköta sina vardagliga ekonomiska ärenden. Personer med funktionsnedsättning, t.ex. personer med autism och intellektuell funktionsnedsättning är en grupp av personer som många gånger inte kan identifiera sig digitalt. De har ingen e-legitimation och inget mobilt bank-ID. I och med digitaliseringen har exempelvis sjukvården, myndigheter och banker flyttat över allt fler funktioner till att hanteras digitalt. Att inte kunna identifiera sig på nätet försvårar eller förhindrar användandet av viktiga funktioner och tjänster som är kopplade till den egna personen. I praktiken innebär det att dessa personer inte kan betala räkningar digitalt, inte kan boka tider inom vården, inte kan använda nätet för att köpa biljetter osv. Personer med funktionsnedsättning kan också ha större behov än andra att kunna kontakta myndigheter och vårdgivare på ett enkelt sätt.

Personer med funktionsnedsättning som har en god man ansvarar för personens juridiska och ekonomiska angelägenheter. Banker vägrar utfärda ett bank-id till personer som inte kan underteckna själva, utan företräds av en god man. En god man kan heller inte använda sin huvudmans e-legitimation, även om huvudmannen samtycker. I dagsläget är det bankerna som utfärdar bank-ID. Banker är privata företag som inte har någon skyldighet att utfärda en e-legitimation till alla som vill ha en sådan.

Sammantaget innebär ovanstående att det finns en betydande digital klyfta mellan personer med funktionsnedsättning och personer utan funktionsnedsättning. Det kan inte vara meningen att personer med funktionsnedsättningar inte ska kunna sköta sin ekonomi och hälsoadministration med mera. Detta är en viktig rättighetsfråga ur ett tillgänglighetsperspektiv som staten regulatoriskt måste säkerställa fungerar för alla medborgare. Det är märkligt att en så grundläggande del av en samhällsviktig funktion helt överlåtits åt banker utan skyldighet att tillse en fungerande identifieringsstruktur för alla medborgare. Tillgång till internet och samhällsviktiga digitala tjänster är en medborgerlig rättighet.

Denna digitala diskriminering måste upphöra.

FUB och Autism- och Aspergerförbundet uppmanar regeringen att:

- Skyndsamt tar fram en statlig e-legitimation, i enlighet med förslagen i SOU 2019:14, som säkerställer att personer med funktionsnedsättning ges tillgång till en säker lösning som även kan användas av ställföreträdare.

- Följa den internationella Funktionsrättskonventionen, vilken Sverige undertecknat. Konventionen innebär att Sverige ansvarar för att se till att personer med funktionsnedsättning har tillgång till alla delar av samhället. Identifiering till digitala tjänster inom privatekonomi och personlig hälsa är en helt central del i detta avseende.

Stockholm den 29 mars 2021

Ordförande FUB

Harald Strand

Ordförande Autism- och Aspergerförbundet

Ulla Adolfsson